

Державний архів Сумської області
Пристав міста Охтирка м. Охтирка Охтирського повіту
Харківської губернії

ФОНД 812

Інвентарний опис № 1

1882, 1884-1886 pp.

ПЕРЕДМОВА

до опису № 1 фонду 812 Пристав міста Охтирка м. Охтирка Охтирського повіту Харківської губернії

Фонд вперше поступив до Державного архіву Сумської області у 1972 році з Харківського обласного державного архіву.

Становий пристав (становий) — поліцейська посадова особа в земській поліції (чиновник повітової поліції) у Російській імперії, очолював стан*.

Посада заснована в 1837 році «Положенням про земську поліцію» замість засідателів.

Становий пристав був засідателем земського суду, який до 1862 року завідував повітовою поліцією. Призначався губернатором. Підпорядковувався у 1837-1862 роках земському справнику та земському суду, а з 1862 року повітовому справнику, як керівнику повітового поліційного управління. Становому були підлеглі десятники**, сотські***, п'ятисотські і тисяцькі з селян. З 1878 року становому приставу стали підлеглі урядники, для допомоги становому та для нагляду за сотськими та десятниками.

На становому приставі лежали всі виконавчі, слідчі і судово-поліцейські справи в стані кожного повіту. Обов'язки складалися з двох частин:

- виконавчої (виконання, а також спостереження за точним виконанням законів і розпоряджень уряду);
- судово-поліцейської (підтримування правопорядку).

Становий пристав відповідав за громадську безпеку у ввіреному йому стані, адміністративно-поліцейської одиниці, на які поділявся повіт. Кількість приставів у різних повітах був різним, залежавши від розмірів повіту та кількості його населення. Також кількість станів у повіті могла змінюватися з часом. Наприклад якщо у 1867 році у Зміївському повіті Харківської губернії налічувалося два стани, у 1877 році їх було три, а з 1908 року у повіті налічувалося чотири поліційні стани (така кількість зберіглася до 1917 року).

Розташовувався в становій квартирі.

Посада станового пристава існувала до Лютневої революції 1917 року.

* Стан — поліцейсько-адміністративна територіальна одиниця, частина повіту

* Десятники, до 1917 виборна посадова особа з селян (зазвичай від кожних десяти дворів), помічник сотського. Для виконання поліцейських і різних громадських функцій.

** Сотський або сотський староста - адміністративна посада. Коло обов'язків сотських згодом змінювалося. У XIX - початку XX століть сотські - один з нижчих чинів поліції на селі. Свої обов'язки виконував, як правило, безоплатно, в порядку натуральної мирської повинності. З 1837 року, відповідно до «Положення про земську поліцію», був безпосереднім виконавцем розпоряджень станового пристава. Також виконував розпорядження земського суду і вказівки капітан-сравника.

У 2020 році проведено науково-технічну обробку документів постійного терміну зберігання фонду, вдосконалення та переробку опису.

Повної історичної довідки про даного фондоутворювача не представляється можливим скласти по причині малого об'єму фонду.

В опису відредаговані заголовки та номери справ, уточнені крайні роки документів та фонду, кількість аркушів у справах, опис передруковано, передмову, історичну довідку, перевідну таблицю шифрів, акт перероблення опису архівного фонду. Змінено роки фондоутворювача.

На впорядковані документи складено опис №1 справ постійного зберігання, в який включено 11 справ з № 1 по № 11 за 1882, 1884-1886 роки. Справи в опису систематизовані за датами. Старий інвентарний опис взятий на облік та включений в опис під № 11.

Передмову склала

Провідний архівіст відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

Ольга Андрющенко

Пристав міста Охтирка
м. Охтирка Охтирського повіту
Харківської губернії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Державного архіву
Сумської області

_____Юрій Олійник
_____2020

Фонд 812

Опис № 1
справ постійного зберігання
за 1882, 1884-1886 рр.

№№ з/п	Індекс справи	Заголовок справи	Крайні дати документів справи	Крайні дати документів справи	Кількість аркушів у справі	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
1.		Книга публічних жінок	1882		17	
2.		Наряд секретних паперів пристава м. Охтирка до відома та керівництва	07.02.1884	24.12.1884	24	
3.		Книга пристава м. Охтирка про піднаглядних	1884		44	
4.		Книга пристава м. Охтирка про довідкові ціни	1884		14	
5.		Наряд пристава м. Охтирка про виведення шкіряних закладів за місто згідно Обов'язкової постанови Охтирської міської думи від 01.03.1879	21.03.1885	04.03.1886	169	
6.		Книга пристава м. Охтирка про піднаглядних	1885		54	
7.		Книга пристава м. Охтирка для запису подій	08.01.1885	02.11.1885	17	
8.		Книга пристава м. Охтирка для запису повій	31.01.1885	30.12.1886	20	

1	2	3	4	5	6	7
9.		Книга пристава м. Охтирка для запису довідкових цін на різні продукти та матеріали	1885		21	
10.		Книга пристава м. Охтирка для запису осіб, висланих за кордон	1885		33	
11.		Старий рукописний опис			5	

До опису внесено 11 (одиннадцять) справ з № 1 по № 11, у тому числі:
літерні №№ _____,
пропущені №№ _____

Укладач опису:

Провідний архівіст відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

Ольга АНДРЮЩЕНКО

28.08.2020

Перевідна таблиця шифрів фонду 812 оп.1

Новий опис	Старий опис
1.	1
2.	1a
3.	3
4.	4
5.	5
6.	6
7.	7
8.	8
9.	9
10.	10
11.	Старий рукописний опис